Ч. 207 Четверъ 16 (28) вересня 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвской“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Администрація: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франковани.

Рекламаціи неопечатани вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Анархісты у Вѣдни.

Минувшои пятницѣ и суботы увязнила полиція вѣденьска кôльканайцять робôтниковъ, котрѝ — якъ видко зъ найденыхъ у нихъ приладôвъ — хотѣли такъ якъ въ р. 1883 и 1884, стероризувати Вѣденцѣвъ. Увязненемъ ихъ зараджено певно тяжкимъ злочиньствамъ.

Справдѣшными проводирями того руху анархістичного були столярскѝ челядники Францъ Гаспель, що вродивъ ся у Градци и мае 30 лѣтъ, и Стефанъ Ганель, що мае 31 лѣтъ. Оба жили на вѣденьскôмъ передмѣстю Маргареттенъ при улици „семи керницъ“ пôдъ ч. 65 на третôмъ поверсѣ. Въ ихъ мешканю, якъ то мы вже въ последнôмъ числѣ доносили, вôдкрыла вѣденьска полиція минувшои пятницѣ доказы, що тѝ люде мали безъ сумнѣву страшнѝ пляны.

По улицяхъ Вѣдня розкидала якась тайна рука вôдъ пôвтора року по ночи письма и вôдозвы революцийного змѣсту. И такъ н. пр. одного дня ранкомъ мала полиція много клопоту, вызбируючи вôдозву пôдъ заголовкомъ: „До робôтниковъ у воякôмъ кабатѣ“. Внѣшнѝй выглядъ тои вôдозвы велѣвъ думати, що вôдозву зложено черенками и выпечатано на ручнôй машинѣ въ якôйсь тайнôй друкарни. Полиція зачала пильно слѣдити, при чôмъ заховала глубоку тайну, бо н. пр. рапорты аґентôвъ полицийныхъ въ тôй справѣ припимавъ особисто лишь президентъ полиціѣ вѣденьскои Стейскаль.

Полиція догадувалась, що виновниковъ треба глядати мѣжь робôтниками. Вôдъ стороннцтва „независимыхъ“ вôдлучила ся вôдъ року певна ґрупа людей, котра мабуть признавалась до засадъ анархістичныхъ и „пропаґандою чину“ хотѣла давати знати про себе заголови. Ґрупа тыхъ людей була зорґанізована пôсля анархістичнои дісціпліны. Лишь невеличке число людей знало про тайну, бо тымъ способомъ лекше устеречи ся вôдъ зрады, а й тѝ, що знали о всѣмъ, були звязанѝ присягою. Длятого и акція полиціѣ була дуже трудна, але вконци довела таки до результату, бо полиція дознала ся, що провôдниками ґрупы анархістичнои були робôтники Ганель и Гаспель, мешкаючѝ въ V-ôй дѣльници на Siebenbrunnengasse въ домѣ пôдъ ч. 65.

Коли полиція впевнилась, що ѥѣ розслѣды и здогады оперти на фактахъ, порѣшила зробити въ згаданôмъ мешканю ревизію. Треба було поступати осторожно, бо не лише що до мешканя не бувъ дуже легкій доступъ, але пôсля звычаю анархісты въ критичнôй хвили готовѝ на все. И такъ уложено увязнити Ганля и Гаспля осôбно. Въ пятницю рано по 6-ôй годинѣ, коли Ганель ишовъ до фабрики, увязнили его аґенты полицийнѝ на улици и взяли ключь вôдъ дверей мешканя. Вôдтакъ пôдôйшовши тихцемъ пôдъ дверѣ мешканя, вложили ключь до замку и отворили. Гаспель, гадаючи, що его товаришь вернувъ домôвъ, пôдôйшовъ до дверей и вôдсунувъ изъ нихъ три досить великѝ засувки. Въ сѣй хвили вскочили аґенты полицийнѝ до мешканя и не дали вже отямитись Гаспльови, бо помимо опору, хопили его за руки и придержали.

Мешканѥ (одна комнатка и кухня) було обставлене досыть скромно: софа покрыта чорною шкôрою, малый столикъ, нôчный столикъ, куферъ, лôжко, шафа и стôлъ зъ кôлькома крѣслами. Зачалась ревизія. Кождый зъ тыхъ меблѣвъ мавъ тайну схованку, замкнену на замокъ. Треба було розбивати замки. Въ схованкахъ найдено приборы друкарскѝ: прасу друкарску, вартости кôлькасотъ зр., черенки, выпечатанѝ вôдозвы и письма та матеріялы выбуховѝ. Крôмъ вôдозвъ давнѣйшихъ, якѝ були свого часу розкиданѝ по улицяхъ Вѣдня, була одна нова, приладжена до друку, пôдъ заголовкомъ: „Покликъ до австрійского населеня“. Въ куфрѣ були матеріялы выбуховѝ: динамітъ, нітроґліцерина, бездымный порохъ и пікріна (тѝ двѣ послѣднѝ матеріѣ выбуховѝ уживанѝ въ австрійскôй арміи и складъ ихъ хемічный удержуѥ ся въ тайнѣ), вôдтакъ одна бомба ще не наповнена, кôлька коробокъ бляшаныхъ, уживаныхъ рôвножь анархістами при атентатахъ выбуховыхъ, склянни кулѣ, що служать до выробу бомбъ. олово и цина. Крôмъ того було кôлька дротôвъ, уживаныхъ до веденя току електричного, и якась коробка зъ двома выстаючими кôнчиками дротôвъ електричныхъ, котру отворять ажь въ лябораторіи хемічнôй. Въ столику лежавъ револьверъ и амуниція.

Пôдчасъ ревизіи заховувавъ ся Гаспель дуже неспокôйно, а навѣть въ однôй хвили хопивъ пачку вôдозвъ та прискочивши до вôкна, кинувъ на улицю и самъ хотѣвъ выскочити зъ вôкна. Але аґенты побачили намѣръ Гаспля, его самого на силу притримали, а вôдозву позбирали на улици.

Коли Ганля и Гаспля вôдведено до вязницѣ, полиція взялась до дальшихъ арештовань. Увязнено ще дванацять робôтниковъ, а при ревизіи въ ихъ мешканяхъ найдено анархістичнѝ брошуры, переписку зъ заграницею, револьверы, стрѣльбу укрыту въ палици и дроты електричнѝ.

---

3)

Кôлька чертъ зъ процесôвъ у давныхъ и теперѣшныхъ народôвъ.

(Конець).

Прийшовъ шейхъ табору, казавъ стерегти убійника, а тымчасомъ розпочали ся переговоры межи родинами убійника и убитого. У Бедуінôвъ и Берберôвъ въ Тунисѣ ѥсть въ звычаю месть крови. Можна вправдѣ за якесь покалѣченѥ або убійство выкупити ся вôдъ кары и тогды стороны анѣ не позывають ся, анѣ мстять ся, але по найбôльшôй части родина убитого мстить ся убійствомъ. Въ сѣмъ случаю найблизшимъ своякомъ убитого бувъ таки его рôдный батько Могамедъ-бенъ-Аоръ, чоловѣкъ вже старенькій, котрый дуже любивъ свого сына. Вôнъ не хотѣвъ пристати на нѣяку згоду, лишь заедно плакавъ та заводивъ: „Вôнъ убивъ мою однѣсеньку дитину, свѣтло моихъ очей; нехай же и самъ гине“. Вôнъ бувъ бы таки найрадше на куснѣ роздеръ Ахмеда и треба було ажь уважати на него, щобы убійникъ не показавъ ся ему на очи, бо скоро лишь Ахмедъ ему де показавъ ся, то старому очи заходили кровію и вôнъ бувъ бы кипувъ ся на него, якъ шаленый. Лишь зъ великимъ трудомъ можна було старого на хвильку успокоити.

Шейхъ побачивши, що не вдѣѥ зъ старымъ нѣчого и що не доведе до нѣякои згоды, давъ знати до найблизшои стаціѣ полицийнои. Прийшло заразъ шѣсть жандармôвъ и вôдвели Ахмеда-бенъ-Месуада до Тунису. Крôмъ обохъ родинъ прийшло зъ убійникомъ такожь и богато другихъ людей зъ табору, бо Ахмеда загально любили въ таборѣ. Мѣсцевѝ власти въ Тунисѣ переводять въ тяжкихъ справахъ кримінальныхъ звычайно дуже скоро слѣдство, а результатъ его передають беєви, котрый вôдтакъ зъ своими найблизшими радниками ще разъ розслѣджуѥ справу и пôсля того выдаѥ свôй вырокъ. Звычай, що вôнъ часомъ каже ставити обжалованого передъ себе, ѥсть лишь наслѣдокъ его почутя справедливости; вôнъ хоче видѣти обжалованого на власнѝ очи, почути зъ его устъ, що вôнъ скаже на свое оправданѥ, бо може бути, що цѣла справа покажесь ему тогды въ иншôмъ свѣтлѣ и остаточный вырокъ выпаде инакше. Таке поступованѥ маѥ такожь и великій вплывъ на ширшѝ масы народу, бо въ такôмъ случаю навѣть найбôльшій злочинецъ може мати нагоду станути передъ своимъ найвысшимъ судією и особисто себе боронити. Въ сѣмъ выпадку рѣчь була зовсѣмъ ясна и слѣдство борзо закôнчило ся, такъ, що ѥго вже на другу пятницю по его замкненю у вязници можна було въ замкненôмъ возѣ приставити до палаты въ Бардо.

Величезнѝ дверѣ княжои палаты стоять отворомъ а въ маленькôмъ присѣнку стоить величезный муринъ убраный въ богату одѣжь, за шовковымъ поясомъ маѥ два пістолеты а по обохъ бокахъ по одномъ короткôмъ мечи, — то старшій евнухъ. Изъ сего присѣнка входить ся на выложене плытами подвôрѥ, посередь котрого стоить великій басенъ зъ водотрыскомъ. По марморовыхъ сходахъ, украшеныхъ марморовыми львами входить ся знову до присѣнка, опертого на стовпахъ, а вôдтакъ иде ся дальше рядомъ меншихъ и бôльшихъ саль ажь до т. зв. малои салѣ судовои. Майже цѣла ся саля заставлена высокими лавками а по одномъ шпршôмъ, ѥѣ боцѣ стоить на трохъ высокихъ ступеняхъ грубо позолочуваный тронъ пôдъ золотымъ балдахіномъ.

По бокахъ дверей салѣ стоять по двохъ беєвскихъ ґвардистôвъ зъ наложеными на карабіны баґнетами. Саме о 10 год. рано входить бей до салѣ а зъ нимъ множество всѣлякихъ достойниковъ дворскихъ и урядниковъ. Сіді Могамедъ Алі Бей ѥсть вже чоловѣкъ старый, бо маѥ 72 лѣтъ, присадковатои поставы, зъ коротко пôдстриженою бородою и маѥ фезъ на головѣ. Уніформъ на нѣмъ синій, густо вышиваный золотомъ, а на грудехъ звѣзда ордера Нішамъ-Истіхаръ. Зъ спокоемъ и поважно входить вôнъ на престолъ и сѣдаѥ пôдъ золотымъ пôвмѣсяцемъ. Дружина его уставляѥсь по обохъ бокахъ престола, а бôльша часть сѣдаѥ собѣ на лавкахъ.

Коли такъ вже всѣ заняли свои мѣсця, давъ бей знакъ стоячому на сторожи офіцирови и два жандармы, справдѣшнѝ велиты, привели до салѣ Ахмеда, а занимъ вôйшло богато свѣдкôвъ. Обжалованый державъ ся просто и ступавъ спокôйнымъ и певнымъ крокомъ. Вôнъ розглядавъ ся по сали и майже

Выкрытє анархістичного заговору у Вѣдни, про котрє Вѣденцѣ дôзнали ся ажъ въ недѣлю рано, дуже вразило ихъ, бо вôдъ семи лѣтъ не було чути нѣчого про анархістôвъ и Вѣдень выдававъ ся невôдповѣднымъ для нихъ мѣсцемъ. Мабуть и въ сѣмъ случаю мае ся до роботы лишь зъ поодинокими злочинниками и фанатиками, котрыхъ може зъ заграницѣ намовлювано до злочину. Сама поліція сконстатувала, що увязненй робôтники вôдлучились послѣдными часами вôдъ соціялістичнои фракціѣ „независимыхъ" та що два провôдники Гаспель и Ганель не брали нѣякои участи въ соціялістичнôмъ руху вѣденьскихъ робôтникôвъ. Фанатикôвъ, котрй невдоволенй акціею соціялъ-демократичнои партіѣ, прилучають ся до т. зв. „пропаґаторôвъ чину", нѣгде не хибне. Можливо, що выкрытый заговоръ выкликала аґітація заграинчна, котра хотѣла устроити у у Вѣдни терористичный атентатъ, щобы занепокоити населенє. Зô способу, въ якій приладжувано злочинъ, — каже одна часопись вѣденьска—можна заключати, що не було много участникôвъ, а тымъ самымъ и небезпечнôсть невелика. Про розширенє анархістичныхъ тенденцій мѣжь вѣденьскими робôтниками не може бути и бесѣды, бо ще недавно на зборахъ о загальнôмъ правѣ голосованя впевняли всѣ бесѣдники, що австрійска соціялъ-демократія не хоче навѣть чути про якй насильнй кроки.

Послѣдный анархістичный заговоръ у Вѣдни выкрыто въ жовтни 1886 р. и засуджено пятнацять заговорникôвъ. Тогдѣ бувъ плянъ, въ ночи зъ 3 на 4 жовтня пôдпалювати склады дерева, маґазины и публичнй будынки въ рôзныхъ частяхъ мѣста, а переполохъ населеня збôльшити ще киданемъ бомбъ динамічныхъ. И справдѣ до выконаня того пляну було все приладжене. Тайну друкарню, де печатались вôдозвы революційно-анархістичнй, выкрыто у Вѣдни въ осени 1884 р., а двапятьохъ участникôвъ позасуджувано вôдъ 2 до 4 лѣтъ тяжкои вязницѣ.

Загально думають, що теперь анархісты приготовляли замахъ пôдчасъ великои демонстраціѣ робôтникôвъ, що мае вôдбути ся въ день, коли збере ся Рада державна, передъ будынкомъ парляменту.

Бôльша часть спôльникôвъ Гаспля и Ганля то люде нежонати. Они працювали у фабрикахъ ажъ до самого увязненя ихъ. Найстаршій зъ нихъ мае 43 роки. Мѣжъ ними суть слюсарѣ Стікуля и Комарекъ, коваль при зелѣзници Фляйшгавзъ, столяръ Стетка и редакторъ часописи Volne Listy Моравецъ. Той редакторъ зъ фаху столяръ, мае жѣнку четверо дѣтей, котрй теперь пробувають на селѣ въ Чехіи.

Переглядъ політичный.

Его Вел. Цѣсарь выдавъ по маневрахъ осѣнныхъ такій денный росказъ до войска, котре приняло его зъ душевленемъ: „Зъ великимъ занятемъ бравъ я участь у бôльшихъ маревраҳъ 10 и 11; 7, 2, 3, 5 и 13, а також одного скомбінованого корпусу. Плянъ и переведенє тыхъ маневрôвъ пôсля военныхъ осповъ вдоволили Мене дуже; моя армія, котра въ нихъ брала участь и всѣ вôддѣлы обохъ Моихъ оборонъ краєвыхъ дали доказъ такои вправы и вытревалости военнои, яку зъ признанемъ пôдиѣсъ Я у Моимъ розказѣ деннôмъ, выданôмъ до арміѣ дня 15 вересня 1891. То мене особливо успокоює, що въ наслѣдокъ свѣдомого цѣли поступованя покликаныхъ орґанôвъ и панующои дісціпліны станъ здоровля войскъ бувъ дуже добрымъ навѣть тамъ, де можна було сподѣвати ся не такого результату. Я, а зô Мною и цѣла Монархія, споглядаємо зъ повнымъ довѣрємъ на цѣлу силу оружну, котра зъ безнастаннымъ старанемъ посвячує ся выдосконаленю себе и знає добре всѣ свои обовязки. Ґінсъ, дня 21 вересня 1893. Францъ Йосифъ в. р.

Найвысше письмо вôдручне Є. В. Монарха скликує Раду державну на 10 жовтня.

Презесъ кабінету ґр Таффе оглядавъ дня 25 с. м. въ бюрѣ дирекціѣ поліціѣ рôзнй знаряды, забранй у анархістôвъ и высказавъ поліціи похвалу за успѣшну роботу.

Стала комісія податкова, выбрана зъ Палаты послôвъ, зачне свои нарады на ново дня 5 жовтня.

Буковиньскій Соймъ зачавъ свои нарады дня 26 с м. По першôмъ читаню проєкту конверзіѣ довгу индемнізаційного засѣданє замкнено.

Ґенералъ кавалеріѣ Едмундъ Кріґсгамеръ именованый міністромъ вôйны на мѣсце пок. Бавера. Новый Міністеръ вôйны мае 61 лѣтъ. Доси бувъ комендантомъ першого корпуса въ Краковѣ.

О парляментарнôй ситуаціи, котру застане Рада державна при отвореню дня 10 жовтня с. р. пише вѣденьскій дописуватель Czas-у: „Заразъ на першôй сесіи зажадає ґр. Таффе потвердженя выимковыхъ розпоряджень для Праги и околицѣ. Загально догадують ся, що се потвердженє осягне ся значнымъ числомъ голосôвъ Кола польского, клюбу Гогенварта и злученои нѣмецкои лѣвицѣ. Доси на певно не знати, чу ґрупа Штайнвендера буде голосувати за правительствомъ. Такожь и лѣвиця хотѣла бы може показати свôй „ліберализмъ" выступленемъ проти выимкового стану, але она чує, що „вôдвага" пôмстила бы ся симъ разомъ на нѣй самôй. Знесенє выимкового стану ухвалою парляменту вызыскали бы Молодочехи въ краю, якъ велику побѣду своихъ идей и свого поступованя, що пôднесло бы чаръ ихъ сторонництва, котре послѣдными часами втратило троха миръ у населеня. Але поминувши се, лѣвиця знає, що вôдкиненє заряджень, выданыхъ цѣлымъ правительствомъ зъ уповажненя Монарха, довело бы певно до розвязаня парляменту. А треба сумнѣвати ся, чи лѣвиця схотѣла бы теперь вступити на газардовну арену выборчу и бороти ся тяжко на богато мѣсяхъ о мандаты посольскій. Лѣвиця сама про себе дуже радує ся зô стану выимкового, однакъ бажала бы зô становища теоріѣ конституційнои выступити против обмежуваня свободъ городяньскихъ, але практичнй мотивы скажуть певно п. Пленерови попристати на якôйсь загальнôй заявѣ и голосувати таки за постановами правительства. Нехай собѣ и своимъ приятелямъ пригадає гадку Гумбольда, що пановане надъ собою єсть найпевнѣйшою пôдставою людского щастя.

Новинки.

Львôвъ дня 27 вересня.

— **Конкурсы.** Выдѣлъ рады повѣтовои въ Надвôрнôй розписує конкурсъ на посаду канцеліста при выдѣлѣ повѣтовôмъ въ рôчною платнею 600 зр. Поданя треба вносити до 20 жовтня. — Окружна Рада шкôльна въ Бережанахъ розписує конкурсъ на посады учителѣвъ: въ Геленковѣ, Гутиску, Литятинѣ, Плавчи малôй и великôй, Рогачинѣ, Теофипôльцѣ, Августôвцѣ, Баранôвцѣ, Бишкахъ, Цѣневѣ, Дмухавци, Дубщи, Дрищевѣ, Глинвôй, Ганôвцяхъ, Кальнôмъ, Конюхахъ мѣсточку и Конюхахъ кут., Котовѣ, Ковôвцѣ, Красвôй, Кривôмъ, Мечищевѣ, Вôльхôвци, Пляховѣ, Поручинѣ, Потуторахъ, Рогачинѣ селѣ, Рыбникахъ, Слободѣ, Слобôдцѣ, Шумлянахъ, Урмани, Вôльцѣ, Вымыслôвцѣ, Золочѣвцѣ и Жуковѣ та на посады молодшихъ учителѣвъ при 2 клясовыхъ школахъ: въ Козловѣ, Нараевѣ, Тазровѣ та Козовôй. Поданя треба вносити до 31 жовтня. — Окружна Рада шкôльна въ Чесановѣ розписує конкурсъ на посады учительскй при школахъ: въ Бруснѣ старôмъ, Хотилюби, Фрайфельдѣ, Футорахъ, Горайци, Кобыльници волоскôй, Коровици лѣсовôй, Люблинци старôмъ, Милковѣ, Мощаници, Нѣмстовѣ, Опацѣ, Подемщинѣ, Рудѣ рожанецкôй, Сухôй Воли, Залужи и Боровôй горѣ та на посаду молодшои учительки въ Любачевѣ. Поданя треба вносити до кôнця жовтня.

— **Запомоги на шпиталѣ холеричнй** въ фонду краєвого удѣлено громадамъ; Журавно 00, Грабôвка 100, Товмачь 200, Коломыя 1000, Огинія 250, Кристино-

---

цѣкаво споглядавъ на зôбраныхъ, такъ, якъ колибъ то все его нѣчого не обходило. Тымчасомъ приклцкавъ бей до себе судьѣвъ и щось розговорювавъ зъ ними; вôнъ допытувавъ ся, чи батько убитого не хоче нѣякъ приймити выкупу. Коли судьѣ сказали, що нѣ, вôнъ лишь здвигнувъ плечима, а вôдтакъ вôдозвавъ ся до Ахмеда, котрый тымчасомъ станувъ вже бувъ на своимъ мѣсци: „Чи ты убивъ Изягію-бенъ-Могамеда ножемъ?—„Убивъ, Сіді, вôдповѣвъ обжалованый спокôйно. — „Длячого ты его убивъ? — пытає бей — дальше. — Обжалованый водить поволи пальцями по чолѣ и шепче слово: „Махбухлъ", що значить, „зъ розуму зôйшовъ"; вôдтакъ кладе одну руку на серце, а другу пôдносить въ гору и такъ само пôднимає въ гору очи. Тй знаки означають, що обжалованый хоче сказати: Я не знавъ, що робивъ; Аллахъ вôдбравъ менѣ розумъ.

На лици бея выступивъ выразъ погорды. У магометанъ, особливо же у маврійскои расы, до котрои бей належить, погорджають дуже тымъ чоловѣкомъ, що не умѣє надъ собою запанувати, що не може здержати своеи пристрасти. Бей розперъ ся въ крѣслѣ и споглядавъ черезъ хвильку на обжалованого. Наразъ лице его дуже споважнѣло; вôнъ скорчивъ праву руку легенько въ кулакъ, лишь великій палецъ еѣ бувъ пôднесеный, вôдтакъ пхнувъ нею въ гору вôдъ себе и поволеньки спустивъ въ долину.

Вырокъ запавъ. Въ сали заворушило ся. Обжалованый лишь зблѣдъ и ставъ дрожати на цѣлôмъ тѣлѣ; здавало ся, що не устоить ся на ногахъ, але вôнъ скоро опаматавъ ся, поклавъ лѣву руку на груди а правою показуючи въ гору каже: „Гамдуллахъ!" („Така воля Божа!" — звычайне слово потѣхи у Тунісцѣвъ въ кождôмъ нещастю).

Теперь звязали ему руки и вывели противными дверми просто на мѣсце траченя. Въ сѣнехъ взяли его мѣжь себе офіцирь и чотиры поліціянты та повели дальше. Тымчасомъ зôбралась пôдъ дверми палаты громада людей и щось голосно розмавляє зъ собою та розкладає руками. Посередъ тои громады сидить на земли батько убитого Изягіѣ а коло него стоять свояки и приятелѣ убійника. Они бôльше якъ двѣ годины торгували ся вже тутъ зъ старымъ и намавляли его, щобы приймивъ выкупъ. Ще въ послѣднôй хвили, мимо того, що бей выдавъ вже вырокъ, могъ дѣдусь змѣнити судьбу засудженого приймаючи грошѣ вôдъ родины. Она давала ему 3000, 4000, наконецъ и 4500 франкôвъ, але все надармо, бо старый не хоче нѣчого, лишь побачити трупомъ убійника свого сына. Ажъ надходить вже й походъ зъ засудженымъ. Родина его шепче знову щось зъ собою и наконецъ кажуть до старого: „5000 франкôвъ", бôльше они вже не въ силѣ зложити, хочь бы дали и послѣдну свою козу. Але ось побачивъ Могамедъ свого смертельного ворога; вôнъ споглянувъ на него такими очима, що здавалось, якъ бы таки хотѣвъ его ними роздерти. „Що менѣ зъ грошей?" — крикнувъ вôнъ. „Сына мого не верне, нехайже и самъ гине!" Старый зареготавъ ся при тôмъ якимсь не своимъ голосомъ. Въ тôй хвили переходивъ Ахмедъ попри него и оглянувъ ся а старый зъ цѣлои силы плюнувъ ему просто межи очи, вôдтакъ ще схиливъ ся, схопивъ горстку пѣску и кинувъ за нимъ, ба хотѣвъ ще кинутись на него, але поліціянты здержали его. Ледви що удало ся старого вывести; вôнъ заєдно кричавъ: „Пустѣть мене, нехай побачу, якъ вôнъ буде гинути". Тымчасомъ засудженый, котрый стративъ вже й послѣдну надѣю на свое выратоване, иде дальше и шепче молитву зъ корану.

На великôмъ подвôрю палаты, де вôддѣлъ войска лишь на силу може здержати товплячихъ ся людей, стоить уставлена вже шибениця а зъ поперечного еѣ балька звисає стричокъ. Катъ и оба его помôчники — злочинцѣ засудженй на цѣле житє до криміналу, котрй вже вôдъ трохъ рокôвъ сповняють ту страшну службу, а котрыхъ стереже десять сильныхъ поліціянтôвъ, щобы ихъ часомъ середъ такого замѣшаня не зôбрала охота втѣкати — заходять ся якъ разъ коло того, що мастять стричокъ мыломъ. Теперь приступає обжалованый

поль 300, Турка 300, Печенѣжинъ 300, Надвôрна 300, Делятинъ 300, Варяжъ мѣсто 200, Чорка 200, Римановъ 500, выдѣлъ повѣтовый въ Пільзнѣ для 16 громадъ 1000 и выдѣлъ повѣт. въ Перемышли для 10 громадъ 1000 зр. Загаломъ роздѣливъ Выдѣлъ краєвый доси 16.800 зр., отже має до диспозиціи на ту цѣль ще 33.200 зр.

— **Впреосв. б. Митрополитъ Йосифъ Сембратовичь** зъ Риму, приславъ комітетови мѣста Львова, збираючому складки на потерпѣвшихъ вôдъ елементарныхъ нещасть мешканцѣвъ нашого краю, квоту сто злр. а. в.

— **Руске касино въ Стрыю** уряджує на дохôдъ будовы руского народного театру и потерпѣвшихъ вôдъ повени дня 3 жовтня у власнôмъ льокали вечерокъ зъ танцями, на котрій запрошує вп. Земляковъ вразъ зъ ихъ родинами до якъ найчисленнѣйшои участи. Вступъ вôдъ особы 1 зр., білетъ для родины 3 зр. Початокъ о год. 8· Упрашає ся панѣ о скромнѣ тоалеты. — Окремыхъ запросинъ не розсылає ся. — Въ имени выдѣлу. — Ив. Вахнянинъ, господарь.

— **На будову руского народного театру** надôславъ о. Ив Рудый 7 зр., зôбраныхъ на празнику у о Дзеровича въ Рогатинѣ. Збиранємъ занимала ся Вп. п. Иванна Партицка Зложили Вп. пп.: о. Яворскій зъ Путятинець 1 зр., Березовскій зъ Рогатина 1 зр., о Ив. Рудый 1 зр., Юл. Дзеровичь окôнченый богословъ 50 кр., о. Дзеровичь 60 кр., Игн. Дзеровичь адъюнктъ 50 кр., а решту зложили зôбранѣ гостѣ дрôбными датками.

— **На дохôдъ Бурсы им. св. О. Николая въ Перемышли** устроює выдѣлъ въ суботу дня 30 вересня 1893 въ Перемышли въ комнатахъ Рускои Бесѣды вечерокъ зъ танцями. Строй візитовый або народный. Вступъ, не обмежуючи жертволюбивости: вôдъ особы 1 зр., для родины зъ 3 осôбъ 2 зр. 50 кр., зъ 4 осôбъ 3 зр. Добровольнѣ жертвы просить ся пересылати на руки заступника предсѣдателя п. Гр Цеглиньского управителя рускои ґімназіѣ въ Перемышли. За выдѣлъ бурсы Гр. Цеглиньскій. предсѣдатель; Дръ Теоф Кормошъ, секретарь.

— **На добродѣйнѣ цѣли** призначили наслѣдники пок. Кароля Киселькы 10 0 0 зр., именно: для притулку калѣкъ св. Лазаря у Львовѣ 5.000 зр., для бѣдныхъ мѣста Львова безъ рôзницѣ вѣроисповѣданя 1.000 зр, для заведеня глухонѣмыхъ 1.000 зр., для заведеня слѣпыхъ 500 зр., для польскихъ ветерановъ зъ 1831 р. 500 зр., на запомоговый фондъ броварничои челяди 500 зр., товариству „Ґвязда" 200 зр., товариству „Скала" 200 зр. товариству ратунковому 200 зр. и т. д.

— **Посолъ проф. Олександеръ Барвѣньскій** обходивъ минувшои недѣлѣ въ тѣснôмъ кружку родины и найблизшихъ своихъ товаришѣвъ 25 тй роковины своєѣ службы и працѣ въ званю учительскôмъ. Середъ щирого настрою, якій панувавъ мѣжь участниками того обходу, товаришѣ посла Барвѣньского, свѣдки 25 лѣтнои єго незвычайно совѣстнои працѣ на поли выхованя молодежи шкôльнои а рôвночасно и працѣ писательскои, сердечно бажали єму якъ найкрасшихъ успѣхôвъ нового важкого труду, якій єго жде на поважнôмъ становищи члена краєвои Рады шкôльнои.

— **Товариство взаимнои помочи учителѣвъ** и учительокъ округа жовкôвского, истнує що йно вôдъ сѣчня с. р., а таки може вже повеличати ся значными успѣхами, завдяки солідарности учителѣвъ въ окрузѣ и иншихъ добродѣѣвъ товариства. Вôдъ 1 вересня с. р. взяло товариство на себе въ части удержанє чотирохъ дѣтей сельскихъ учителѣвъ, що ходять до жовкôвскихъ шкôлъ. Крôмъ того постарало ся товариство для своихъ членôвъ о безплатне лѣченє у всѣхъ пп. лѣкарѣвъ въ окрузѣ и о значный опустъ зъ цѣны лѣкарствъ въ аптикахъ: въ Жовквѣ, Мостахъ и Куликовѣ.

— **Холєра.** Дня 23 с. м. захорувало въ Галичинѣ на холєру 16 людей, выздоровѣли 3, а вмерли 4. Дня 24 с. м. захорувало 17, выздоровѣло 12, вмерло 7. Дня 25 с. м. захорувало 20 осôбъ, выздоровѣло 10, померло 9 Найсильнѣйше выступає холєра теперь въ Римановѣ, вôдтакъ у Коломыи и Краснôй.

— **Любовь а бѣда** — то звычайно два вороги. Въ селѣ Галанестіє въ повѣтѣ радовецкôмъ на Буковинѣ закохавъ ся 26 лѣтный бухгальтеръ Михайло Цанъ въ молодôй дѣвчинѣ Клярѣ Кінцъ. Але не могли побрати ся, бо обоє були бѣднѣ. То довело ихъ до такои розпуки, що дня 19 с м. звязали ся обоє шнурами и кинули ся въ рѣку. На другій день выдобули лишь нещасну пару неживу.

— **Ґорсеты на — ноги,** розумѣє ся жѣночѣ, выдумали Американцѣ. Єсть то рôдъ незвычайно тонкои а густои панчохи, котра має надавати новѣ гарну подобу. На всьо находять люде раду, щобы тôлько себе взаимно обдурювати

— **Наслѣдки піятики.** Що стало ся тому кôлька днѣвъ коло Морского Ока, мы вже коротко донесли. Теперь подає намъ о. Ант Скр. близшѣ подробицѣ зъ тои кровавои бійки. Звѣстно, каже вôнъ, що при Морскôмъ Оцѣ єсть стація жандармеріѣ. Оденъ зъ тои стаціѣ, жандармъ Чбатый взявши дня 19 с. м. пôдъ вечѣръ карабінъ на плечѣ, выбравъ ся, якъ здавало ся, на патроль и вступивъ до ресторації въ Ростоцѣ. Ту стрѣтивъ товаришѣвъ, почавъ зъ ними запивати ся, вôдтакъ жартувати и борикати ся, а коли єго два гôрники перевернули на землю, розлютивъ ся що-не мѣра, очевидно пôдъ впливомъ алькоголѣвъ. Добувъ шаблѣ; тверезѣ и старшѣ люде утекли; тогды вôнъ кинувъ ся на дѣтей на лôжку, вôдтакъ на пôдхмеленого свого товариша Кшнера и всѣхъ такъ рубавъ та сѣкъ, що однôй дитинѣ кусень тѣла зъ ноги вытявъ, а Кшнера вôдъ нôгъ до головы такъ порубавъ, що дивувати ся треба, якъ вôнъ мôгъ утечи. Упоравши ся зъ людьми, кинувъ ся Чбатый на знаряды и склянки, потовкъ вôкна и лямпы, вкôнци прикликавъ ще Ивана Бурого зъ лѣса, а коли той надôйшовъ, Чбатый поцѣлувавъ єго а рôвночасно запхавъ єму шаблю въ бôкъ. Ледви-неледви Бурый вырвавъ ся зъ єго рукъ, а Чбатый теперь поклавъ ся спати. Комісія судово лѣкарска приѣхала вже до Ростокъ розслѣдити сю рѣдку и нечувану пригоду.

— **Чи вдасть ся имъ?** Въ Россіи повставъ проєктъ поглубити море Азовске. Якъ звѣстно, се море дуже мѣлке и длятого мало пригôдне до мореплавства, а мѣлке оно зъ тои причины, що вся вода, яку вливають до него рѣки, вôдплыває заразъ до значно нисше положеного моря Чорного проливомъ Керчу. Отже мѣжь россійскими инжинерами повстала гадка, щобы сей проливъ, широкій на одну версту, вôдповѣдно звузити, такъ, щобы рôвень воды въ мори Азовскôмъ, що теперь єсть о стопу высшій вôдъ рôвени воды въ мори Чорнôмъ, пôднести ще бôльше и тымъ способомъ цѣле море Азовске зробити пригôднымъ до мореплавства. Крôмъ того задумують выкористати збôльшеный спадъ воды въ проливѣ до обертаня турбинъ, а ихъ рухъ перенести до машинъ динамо електричныхъ, вытворювати въ тыхъ машинахъ електричнôсть и тою силою освѣтлювати всѣ мѣста надъ моремъ Азовскимъ и на пôвостровѣ Кримскôмъ.

— **Нещасна пригода.** Дня 21 с. м. въ Баворовѣ, въ пов. тернопольскôвъ, селянинъ Иванъ Высочаньскій запаливъ въ пивници купу половы, щобы єѣ выпалити передъ вложенємъ въ нѣй огородовины и бульбы. По якôмсь часѣ думавъ, що вже дымъ выйшовъ зовсѣмъ зъ пивницѣ, отже злѣзъ тамъ и — наразъ упавъ непритомный, бо ґазы заголомшили єго. Єго жѣнка дивувала ся, чому такъ довго чоловѣкъ не выходить зъ пивницѣ, закликала сусѣдку и разомъ зъ нею полѣзла до пивницѣ. Жѣнка також упала безъ памяти, а сусѣдка якось утѣкла, стала кричати о помôчь. Надôбѣгъ Гринько Н. селянинъ зъ Баворова, батько 5 дрôбныхъ дѣтей, злѣзъ до пивницѣ на помôчь и також уже не вернувъ. Подôбна доля стрѣтила ще кôлькохъ селянъ, ажь коли у верху пивницѣ пробили отвôръ и ґазъ выйшовъ, удало ся выняти зъ пивницѣ 6 непритомныхъ осôбъ. Зъ нихъ Иванъ Высочаньскій, єго жѣнка и Гринько Н. померли. Нѣякѣ способы не могли имъ уже повернути житя.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 27 вересня. Новый міністеръ вôйны Кріґсгамеръ зачне урядувати вôдъ початку жовтня; дехто каже, що ажь вôдъ половины жовтня.

Вѣдень 27 вересня. Б. король Миланъ приѣхавъ вчера до Абазіѣ и нинѣ має стрѣтити ся ту зô своимъ сыномъ.

Прага 27 вересня. Професоръ Масарикъ зложивъ мандатъ посольскій до сойму и до Рады державнои.

Парижъ 27 вересня. По приѣздѣ до Парижа офіцеры фльоты деспотичнои Россіѣ мають бути на обѣдѣ у президента републики Карнота. Другого и третого дня буде Москалѣвъ гостити рада мѣста Парижа, четвертого дня адміралъ Рієніє, пятого міністеръ вôйны Льоазільонъ, шестого міністеръ Діпії, семого и послѣдного дня знову президентъ Карно.

Петербургъ 27 вересня. Корабель военный „Русалка" зъ 12 офіцирами и 166 моряками пропавъ безъ вѣсти. Вôдъ кôлькохъ днѣвъ уже урядъ адміральскій не знає, що тому кораблеви стало ся.

Новый Йоркъ 27 вересня. Кораблѣ повстанцѣвъ зачали знову бомбардувати Ріо Жанейро. Богато людей згинуло.

до малыхъ сходцѣвъ, що стоять пôдъ шибеницею. Оденъ зъ катôвъ звязує єму ноги въ колѣнахъ а другій тымчасомъ обтинає єму широкій пасъ зъ бурнуса доокола шиѣ. Вôдтакъ кажуть єму лѣзти на сходы; вôнъ не може, бо має звязанѣ ноги а они єго штуркають и тручають. Наконець вылѣзъ вôнъ сходцями на якійсь стôлъ и прикляκнувъ на нѣмъ. Катъ приступає до него и закладає єму стричокъ на шию та оглядає такъ довго, чи добре заложивъ, що ажь страхъ бере дивити ся. Наконець тручає зъ всеи силы стôлъ пôдъ засудженымъ; стôлъ летить на бôкъ и перевертає ся а засудженый зависає у воздусѣ и мучить ся ще кôлька минутъ. Всѣ присутнѣ вôдвертають ся вôдъ сего страшного виду и зачинають розходити ся; лишає ся ще лишь катъ а зъ нимъ и громада ще бôльше цѣкавыхъ, бо катъ забирає ся знову до прилагодженя новои шибеницѣ, на котрôй незадовго мають вѣшати ще якогось другого злочинця.

Отъ такъ вôдбуває ся карный процесъ въ Тунісѣ. Не вôдъ рѣчи буде тутъ подати ще другій неменше характеристичный процесъ, котрый вôдбувъ ся на кôлька мѣсяцѣвъ передъ повисшимъ. Рѣчь була така. Въ однôмъ берберскôмъ селѣ, кôлька миль вôдъ Тунісу, убивъ молодый чоловѣкъ Брагімъ-бенъ-Гаміда свого сусѣда Тагаръ-бенъ-Исмаила; вôдтакъ прийшовъ до дому и острымъ ножемъ зарѣзавъ власну жѣнку пôдрѣзавши єй горло. Єго заразъ зловили и приставили до вязницѣ въ Тунісѣ, де вôнъ и вôдъ разу признавъ ся до подвôйного убійства. Ще того самого тыждня въ пятницю приказавъ бей ставити єго передъ себе.

И сей убійникъ ишовъ зовсѣмъ спокôйно передъ свого судью. Бей спытавъ єго: Чи ты убивъ свого сусѣда Тагаръ-бенъ-Исмаила?" — „Убивъ, Сіді" — каже обжалованый. А бей пытає єго дальше: „Чи у тебе була вже давно така гадка, щобы єго убити?" — Обжалованый каже: „Давно, Сіді!" — „Длячогожь була у тебе така гадка, щобы єго убити? — пытає бей.

Брагімъ добувъ тогды изъ полы свого бурнуса закровавленѣ головы обохъ своихъ жертвъ звязанѣ такъ собою разомъ, що ихъ уста дотикали ся до себе, та не мовлячи нѣчого пôднѣсъ ихъ высоко въ гору и державъ черезъ хвильку, а вôдтакъ поставивъ на землю коло трона и дививъ ся спокôйно беєви въ очи. Бей пôднѣсъ скоро цѣлу руку стиснену въ кулакъ въ гору, а вôдтакъ пôднѣсъ великій палець. Убійникъ бувъ увôльненый. Вôнъ вышшовъ изъ салѣ и вернувъ спокôйно до свого села. Пôсля магометаньского понятя правного дѣлавъ вôнъ зовсѣмъ справедливо, такъ якъ пристало на правдивого магометанина, коли убивъ невѣрну жѣнку и того, що єѣ звѣвъ.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.